

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

9.1.2013

B7-0020/2013

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Hiljutised tekstiilivabrikute põlengute inimohvrid, eelkõige Bangladeshis
(2012/2908(RSP))

**Jean Lambert, Barbara Lochbihler, Marije Cornelissen, Karima Delli,
Malika Benarab-Attou, Elisabeth Schroedter, Nicole Kiiil-Nielsen, Raül
Romeva i Rueda, Franziska Katharina Brantner, Ulrike Lunacek, Ana
Miranda, Sven Giegold, Claude Turmes, Emilie Turunen, Judith
Sargentini, Helga Trüpel**
fraktsiooni Verts/ALE nimel

RE\923575ET.doc

PE503.529v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon hiljutiste tekstiilivabrikute põlengute inimohvrite kohta, eelkõige Bangladeshis (2012/2908(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 2001. aastal Euroopa Ühenduse ja Bangladeshis Rahvavabariigi vahel sõlmitud koostöölepingut,
 - võttes arvesse ELi esinduse Dhakas tehtud avaldust Ashulias asuvas rõivavabrikus 27. novembril 2012 puhkenud tulekahju kohta,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni tööohutust ja töötervishoidu arendavat raamistikku (2006, C-187) ning tööohutuse ja töötervishoiu konventsiooni (1981, C-155), (mida Bangladesh ja Pakistan ei ole ratifitseerinud), ning nende vastavaid soovitusi (R-197), võttes arvesse ka konventsiooni tööinspeksioonide kohta (1947, C-081), (mille Bangladesh ja Pakistan on allkirjastanud), ning selle soovitusi (R-164),
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsioone inimõiguste ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes¹ ning ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes²,
 - võttes arvesse oma hiljutisi aruandeid „Ettevõtja sotsiaalne vastutus: aruandluskohustuslik, läbipaistev ja vastutustundlik ettevõtetus ning jätkusuutlik majanduskasv” ja „Ettevõtja sotsiaalne vastutus: ühiskonna huvide edendamine ning suund säästvate ja kaasavate taastumisele”,
 - võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, millega luuakse valitsustele ja ettevõtetele inimõiguste kaitse ja austamise raamistik, ning mille inimõiguste nõukogu 2011. aasta juunis heaks kiitis,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 24. novembril 2012 hävis Bangladeshis siiani tõsisemas tehasepõlengus Tuba kontserni tütarfirma Tazreen Fashionsi Ashulias asuva rõivavabriku üheksakordne hoone, kus ligi 1200 tekstiilitöötajat, enamasti naised, valmistavad ette tekstiilitooteid peamiselt lääne päritolu jaemüüjatele, ja valitsuse andmetel hukkus põlengus vähemalt 112 inimest ning vigi sai enam kui 100 inimest, ametiühingute esindajate hinnangul on aga hukkunute arv oluliselt suurem;
- B. arvestades, et Tuba kontserni klientide hulka kuuluvad Wal-Mart, Carrefour, C&A, IKEA ja Sears ning kontserni vabrikud ekspordivad tekstiilitooteid paljudesse Euroopa ja USA riikidesse;

¹ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 31

² ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101

- C. arvestades, et Bangladeshist on saanud Hiina järel maailma suuruselt teine tekstiilitoodete eksportöör, et sealsed palgad on tekstiilitööstuse madalaimad, et 80% tekstiilitoodangust eksporditakse ning et EL on Bangladeshis peamine eksporditur; arvestades, et tootmispinge tõttu rahvusvahelisel tekstiiliturul, kus valitsevaks on madalad hinnad ja kiire käive, on Bangladeshis töötajad iseäranis haavatavad;
- D. arvestades, et vaid mõni nädal varem, 11. septembril 2012 sai Pakistanis surma 300 ning vigastada ligi 250 inimest, nende hulgas palju alaealisi, kui põlema süttis Karachis asuv tekstiilivabrik Ali Enterprises, kus toodetakse teksaspükse saksa ettevõttele Discounter KiK, ning et Lahores asuvas kingavabrikus toimus põleng, mida peetakse siiani Pakistani tõsisemaks ja ohvriterohkeimaks vabrikupõlenguks;
- E. arvestades, et hukkunute suur arv nendes põlengutes oli suurelt jaolt tingitud ohutusmeetmete puudumisest, mida näitasid suletud ukseid ja aknad, puuduvad abiväljapääsud, tulekustutid ja hädaabivalgustus, koolitamata ja ebakompetentne juhtkond, süttiva materjali ohtlik ladustamine töötajate lähedusse, ebaseaduslik ja defektne ehituskonstruktsioon, ning juurdepääsuteede puudumine tulekahjubrigaadidele ja viimaste hiline reageerimine;
- F. arvestades, et Pakistani tekstiilitöötajate ametiühingu (Pakistani Textile Workers Union – NTUF) teatel oli ettevõtte Ali Enterprises mõni nädal enne katastroofi läbinud rahvusvaheliselt tunnustatud ohutusuuringu ning arvestades, et ettevõtte Tazreen Fashions sai tootmistellimusi hoolimata tõsiasjast, et Walmartiga seotud ettevõtte ja Euroopa ettevõtete sotsiaalsetele nõuetele vastavuse algatuse (European Business Social Compliance Initiative) kontrollkäikudel oli leitud tõsiseid ohutuslaseid puudujääke;
- G. arvestades, et töötajate õiguste rahvusvahelise foorumi (International Labour Rights Forum) teatel on alates 2005. aastast Bangladeshis tehasepõlengutes hukkunud enam kui 600 tekstiilitöötajat ning inimõigusteorganisatsioonide aruannete alusel pole ühegi vabrikuomaniku ega juhtkonna liikme üle siiani veel kohut mõistetud;
- H. arvestades, et viimastel kuudel on kasvanud pinged Bangladeshis valitsuse ja ametiühingute aktivistide vahel ja arvestades, et need pinged tõid 2012. aasta aprillis kaasa tekstiilitööstuse vabrikutes valitsenud tingimusi kritiseerinud Aminul Islami mõrva, mis on siiani lahendamata;
- I. arvestades, et tõsiasi, et teatud lääne jaemüüjad tunnistasid vaid vastumeelselt, et vabrikutes toodeti nende poolt müüdavaid tekstiilitooteid, näitab seda, et rahvusvahelise tekstiilitööstuse tarneahelas puudub läbipaistvus ja vastutus;
- J. arvestades, et tekstiilitööstuses on töötaja töö- ja ohutustingimuste parandamisel edusammudeni jõudmiseks oluline ühine vastutus, mis ulatub Euroopa lõpptarbijalt jaemüüja kaudu vabriku juhatuse ja valitsuseni tootmise ning tarneahela kõikides lõikudes;
1. väljendab sügavat muret surmajuhtumite pärast Bangladeshis ja Pakistanis viimastel kuudel aset leidnud põlengutes, samuti selle üle, et paljud inimesed said vigastada, ning avaldab sügavat kaastunnet ohvrite perekondadele;

2. kutsub kõiki neid Euroopa jaemüüjaid, kelle tellimusi põlengute toimumise ajal täideti, üles toetama kohalikke ametivõime ning kaasama sotsiaalpartnereid, et töötada välja asjakohane ja läbipaistev ohvrite ning nende perekondade toetamise kava, samuti kutsub üles seda süsteemi ka rahaliselt toetama; on seisukohal, et sellise süsteemi abil tuleks katta kulud, mis on vigastatutel ja hukkunute peredel tekkinud, sealhulgas palgakaotus, ning tagada vigastatutele tasuta meditsiiniline taastusravi ning hukkunute pereliikmetele arstiabi ja koolitus;
3. peab tervitatavaks mõnede ametiühingute, valitsusväliste organisatsioonide ja tekstiilitoodete rahvusvaheliste jaemüüjate Bangladeshis tule- ja ehitusohutuse lepingut, mille eesmärk on parandada ohutusstandardeid tootmispaikades, eelkõige luues sõltumatu kontrollisüsteemi ja toetades aktiivselt „tervise- ja ohutuskomisjonide” loomist, mis on küll seadusega ette nähtud ent tegutsevad harva, kaasates nendesse igas vabrikus töötajate esindajaid; samuti peab tervitatavaks eesmärki olla valmis selliste meetmete eest maksma; kutsub kõiki asjaomaseid tekstiilitööstuse kaubamärke, sealhulgas maailma suurimat tekstiili jaemüüjat Walmarti, neid jõupingutusi toetama;
4. kutsub Bangladeshis ja Pakistanis tegutsevaid välismaiseid ettevõtteid üles eelistama kaubandussidemeid tootjatega, kelle tegevus on kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peamiste konventsioonidega ja kahe riigi õiguslaste sätetega;
5. tunnistab, et töökoht tekstiilitööstuses on aidanud miljonitel Pakistani, Bangladeshis ja teiste riikide maapiirkondade vaesuses elavatel naistel vabaneda puudusest ja meeste sõltuvusest; on aga seisukohal, et kogu maailmas, sealhulgas ELis, peaksid kehtima teatud minimaalsed ohutus- ja tööstandardid;
6. kutsub eelkõige Bangladeshis valitsust üles tagama, et kõik ettevõtted järgiksid 2006. aasta tööseadust (Labour Act), samuti kutsub valitsust üles moodustama täiendavaid kontrollrühmi, suurendama nende rahastamist ning täiendama nende meetodeid;
7. kutsub mõlema riigi valitsusi üles tõhusalt rakendada ratifitseeritud ILO standardeid, ratifitseerima ja rakendama eelkõige ILO tööohutust ja töötervishoidu arendavat raamistikku ja ILO tööohutuse ja töötervishoiu konventsiooni, samuti tööohutuse ja töötervishoiu konventsiooni;
8. leiab, et miinimumpalga tõstmine Bangladeshis, kus see paljude töötajate jaoks on allpool elatusmiinimumi, koos kõrgemate hindadega lõpptarbijale, moodustavad vajalike paranduste ühe osa, ning nõuab, et Bangladeshis valitsus kehtestaks sanktsioonid ettevõtetele, mis maksavad seaduslikult kehtestatud miinimumpalgast madalamaid palkasid;
9. peab tervitatavaks Bangladeshis ja Pakistani valitsuste samme kannatanute ja nende perekondade toetamiseks, samuti samme ohvriterohkete õnnetuste eest vastutavate isikute kohtu alla andmiseks; kutsub ametivõime üles kohustama ettevõtete juhtkondi avaldama kõikide töötajate nimed, kes said tulekahjudes kannatada, ning kindlustama ohvritele täieliku juurdepääsu õigussüsteemile, et nad saaksid nõuda hüvitist; nõuab samuti, et nendest riikidest kauba saavad tekstiilitööstuse ettevõtted avaldaksid kõik oma auditiaruanded;

10. nõuab, et Bangladeshis ametivõimud uuriks nõuetekohaselt tööõiguste eest võidelnud aktivisti Aminul Islami piinamist ja mõrva ning kutsub mõlemaid valitsusi üles peatama ametiühingute tegevust ja kollektiivläbirääkimisi piiravad meetmed;
11. kutsub Bangladeshis valitsust üles ühinema rahvusvahelise konventsiooniga kõigi isikute tahtevastase kadumise eest kaitsmise kohta ning ratifitseerima piinamisvastase konventsiooni fakultatiivset protokollit, samuti loobuma oma reservatsioonist piinamisvastase konventsiooni suhtes;
12. kutsub Bangladeshis ja Pakistani valitsusi ning kaubamärke, jaemüüjaid ja töötajaid üles võtma tõhusaid meetmeid vabriku töökohtade ohutuse parandamiseks, samuti töötajate ja juhtkonna ohutuselaste teadlikkust tõstvat koolituste läbiviimiseks, ning selleks, et tagada töötajatele võimalus end ohutusnõuetest ignoreerimise korral kaitsta;
13. peab tervitatavaks Bangladeshis edukaid jõupingutusi lapstööjõu vähendamiseks tekstiilitööstuses ning nõuab tungival, et Pakistan tõhustaks oma meetmeid lapstööjõu kasutamise vastu;
14. peab tervitatavaks Bangladeshis valitsuse hiljutist otsust pikendada tekstiilitööstuses emapuhkust kuue kuuni;
15. kutsub nõukogu ja komisjoni üles lisama kõikidesse ELi poolt allkirjastatavatesse kahepoolsetesse kaubandus- ja investeringukokkulepetesse kohustuslik klausel ettevõtte sotsiaalse vastutuse kohta, mis põhineb rahvusvahelisel tasandil sätestatud sotsiaalse vastutuse põhimõtetel, sealhulgas OECD suunistel ja ÜRO (eelkõige ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetes), ILO ning EU poolt määratletud standarditel; teeb ettepaneku ühtlustada klausliga olemasolevad standardid ja kontseptsioonid, et tagada võrreldavus ja õiglus, ning teeb ettepaneku, et klausel sisaldaks meetmeid nende põhimõtete rakendamise tõhusaks kontrolliks ELi tasandil;
16. kutsub nõukogu ja komisjoni üles andma välja õigusakte, mille raames oleksid ettevõtted, kes soovivad tegutseda ühtsel turul ELi õiguse alusel ning kooskõlas ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega, kohustatud esitama teavet oma toodete tootmisahela kohta;
17. kutsub komisjoni üles toetama Bangladeshis ja Pakistani töötervishoiu ja tööohutuse parandamisel uue kavandatava temaatilise programmi „Ülemaailmse tähtsusega avalikud hüved ja väljakutsed” raames ning arengukoostöö või partnerlusinstrumendi kaudu;
18. nõuab, et tulevikus omistataks tööohutuse ja töötervishoiu teemale, kui inimväärse töö tagamise suuniste ühele osale, ELi kaubanduskokkulepetes kolmandate riikidega suuremat tähtsust ning nõuab, et EL osutaks tehnilist tuge nende sätete rakendamisel;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning Bangladeshis ja Pakistani valitsustele ja parlamentidele.